

MITT i LIVET

Västanfors Västervåla församlings tidning

nr 4/20

Möt en kyrkvärd
en kyrkomusiker
en som bryr sig
en verktygssamlare

Julinsamlingen "Bryt en tradition"

Möt intressanta fagerstabor

Det finns många intressanta personer i Fagersta. I julens nummer av församlingstidningen Mitt i livet får du möta några av dem.

I artikeln härintill kan du läsa om den nya kyrkvärden HansÅke Berglin.

Kristina Hellman är en välkänd fagerstabo som genom åren har engagerat sig i lokala samhällsfrågor på olika sätt.

Hans Nylund är hantverkare, verktygssamlare och konstnär. Nu har hans hustru Ingalill gett ut en bok om hans livsverk.

Lena Martinsson har jobbat som kyrkomusiker i Västanfors Västervåla församling under många år. Hennes arbete med körer och musikgudstjänster är uppskattat av många.

Prästen Li Lundberg tycker om att motionera tillsammans med Sofia Åhman i TV-programmet "Hemmagympa med Sofia".

Lars Frisk, som snart blir prästvigd, har skrivit en text om julfirandet.

Läs också om Act Svenska kyrkans julinsamling som har temat "Bryt en tradition". Det handlar om alla flickors rätt till ett värdigt liv.

Hoppas att tidningen blir ett uppskattat avbrott i julstöket, särskilt i år när julfirandet kanske inte blir riktigt som vanligt. En välsignad jul önskar jag dig.

Cecilia Kjellin Eriksson, redaktör

Vem är du?

HansÅke Berglin

kyrkvärd

När HansÅke Berglin fick frågan om han ville vara kyrkvärd i församlingen svarade han ja utan att tveka.

Han var intresserad av kyrkan redan som ung. Under uppväxten i Hudiksvall gick han i söndagsskola och konfirmerade sig. Han blev god vän med prästen komminister Bratt, och det hände att han hjälpte till med att dela ut psalmböcker när gudstjänsten skulle börja. Han berättar också att hans mormor, som han bodde hos, var den som hade uppgiften att skura golvet i kyrkan.

Första kontakten är viktig

Det där med att dela ut psalmböcker är en uppgift som han har även som kyrkvärd idag.

-Jag står i dörren och tar emot folk när de kommer. Jag vet hur viktigt det är med den första kontakten. Man ska känna sig välkommen när man kommer till kyrkan. Vi kyrkvärder hjälper till om någon behöver hjälp och gör vad vi kan för att folk ska trivas. Jag har alltid gillat kontakt med folk och så är jag nyfiken, så jag tänkte att jag kan väl prova på att vara kyrkvärd, säger han.

Nya och avtackade kyrkvärder

I vår församling finns fem kyrkvärder. Vid en gudstjänst i Brukskyrkan den 4 oktober välkomnades de två nya kyrkvärdena HansÅke Berglin och Leonard Ljungdahl samtidigt som

Boel Berggren och Heather Alenius tackades av.

Tillsammans med kyrkvaktmästaren förbereder kyrkvärden det praktiska inför gudstjänsten. Kyrkvärden tar fram kollektskål och tacksägelseljus*. Han hälsar välkommen och läser en bibeltext under själva gudstjänsten. När den är slut agerar han återigen värd och tar adjö av gästerna. Efteråt är han en av två personer som räknar och rapporterar kollekten.

Kyrkkaffe i Brukskyrkan

När det är gudstjänst i Brukskyrkan brukar HansÅke stanna kvar och dricka kyrkkaffe tillsammans med de andra gudstjänstbesökarna och den personal som har tjänstgjort.

På minnesgudstjänsten i Västanfors kyrka på Alla helgons dag tjänstgjorde HansÅke tillsammans med Leonard Ljungdahl. Det är en speciell gudstjänst då man tänder ett ljus för varje församlingsbo som varit medlem i Svenska kyrkan, som har avlidit under året. HansÅke och Leonard hjälptes åt med att tända de 131 ljusen. När gudstjänsten var slut slussade kyrkvärdena varsamt ut besökarna via två utgångar för att det inte skulle bli trängsel, och det gick hur fint som helst, berättar HansÅke.

Känner många fagerstabor

HansÅke är en aktiv och social person som många fagerstabor säkert känner igen från olika sammanhang. Sedan han fyllde 75 år tycker han själv att han borde varva ned lite. Mycket tid ägnar han åt uppdraget som ordförande i bostadsrättsföreningen Skänken med 74 lägenheter. Han sitter i kommunfullmäktige för vänsterpartiet och är med i sammanslutningen Odd fellow. Genom Fagersta kommuns frivilligcentral är han med och ordnar aktiviteter på Malmen där han tillsammans med tre andra personer har ansvaret för en träff var fjärde lördag. Frivilligarbetarna fungerar som värdar vid dessa tillställningar som är mycket uppskattade av de boende på Malmen och av andra pensionärer. Just nu är lördagsträffarna på Malmen inställda på grund av coronapandemin, och det tycker HansÅke förstås är tråkigt för de boende.

-Det är så konstigt allting just nu. Jag förstår hur de kan känna sig de som bor på äldreboende, att varken får ta emot besök eller gå på någon aktivitet.

Har jobbat inom handeln

HansÅke har genom åren jobbat både inom Cooperationen och ICA-koncernen men i botten är han kock. Efter att ha gjort lumpen i Hudiksvall flyttade han till Gävle där han jobbade som kock, och sedan till Stockholm där föräldrarna och en syster bodde.

I Upplands bro kommun bodde han tillsammans med sin dåvarande fru och deras två barn. Idag har han fem barnbarn. Via Uppsala och Enköping kom han så småningom till Västerås och sen alltså till Fagersta, som är den stad där han har bott den längsta tiden. Det var kärleken till Anita som förde HansÅke till Fagersta för 30 år sedan. Här arbetade han på Hedins hyvleri i Västanfors i 17 år.

**Tacksägelseljus – när en person har avlidit bjuds de närstående in till en gudstjänst med tacksägelseringning då man läser upp den dödes namn och tänder ett tacksägelseljus, som de anhöriga sen får ta med sig hem. Detta gäller för den som varit medlem i Svenska kyrkan.*

I vår församling sker tacksägelseringning vid gudstjänsterna i Brukskyrkan, som firas varannan söndag kl 15.

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**

Kristina bryr sig om människor

Kristina Hellman är en person som är engagerad i samhället i Fagersta på flera olika sätt. Förmågan att bry sig om andra människor har hon med sig från sin uppväxt då man med självklarhet brydde sig om varandra i familjen, och det har gått som en röd tråd genom Kristinas liv.

Många känner nog igen Kristina som affärsinnehavare från de 42 år som hon drev klädbutiken Josefinas Dam i Fagersta. När hon fyllde 75 år för två år sedan la hon ned butiken och hon saknar fortfarande jobbet. -Jag saknar kontakten med människor som är så viktig för mig. Det var väldigt roligt och jag skulle välja samma jobb igen om jag fick möjligheten, säger hon.

När man jobbar i butik träffar man mycket folk och Kristina berättar att hon blev god vän med många av kunderna. Service är en viktig del när man driver en butik, särskilt på en liten ort som Fagersta, och för Kristina är det naturligt att behandla människor väl.

Kommunpolitiker för liberalerna

För många år sedan blev hon tillfrågad om att ställa upp som kommunpolitiker för liberalerna och såg det som en möjlighet att vara med och påverka. De första två åren verkade hon i konsumentnämnden och de senaste

25 åren i socialnämnden, där hon har haft lite olika roller. Idag är hon andre vice ordförande i socialnämnden och sitter i kommunfullmäktige. Hon var också nämndeman under många år. -Jag var van vid att umgås med andra företagare och det intressanta när jag började med politiken var att jag lärde känna människor där som jag nog inte skulle ha träffat annars, säger Kristina.

Med anledning av coronapandemin sker kommunfullmäktiges möten just nu digitalt. Kristina har inga problem att hantera tekniken, eftersom hon kan få hjälp av sin son när hon behöver. Dessutom är hon nyfiken och envis. -Jag vill gärna kunna saker, och så tänker jag att man alltid kan lära sig nytt fast man är äldre.

Med en bakgrund som företagare upplever Kristina ibland att det är lite trögt i politiken, men hon har ändå förståelse för att det måste vara så och tycker det är viktigt att ett ärende får ha sin gång.

Brinner för äldreården

Hjärtefrågan handlar om äldreården. Hon brinner för att äldre ska ha det bra. Frågan har följt Kristina genom åren och nu hoppas hon att diskussionerna om ett trygghetsboende i centrum kan bli verklighet. Hon månar om alla som bor på äldreboenden, och tänker särskilt mycket på dem nu i coronatider. -Tänk dig att vara lite dement och inte få ta emot besök av sina närstående, och mötas av personal med visir för ansiktet. Det måste vara hemskt! funderar Kristina.

Familjen är väldigt viktig

Familjen med barn, barnbarn och barnbarnsbarn är viktiga för Kristina, och hon tycker att det känns jättetråkigt att inte kunna träffa alla under julen. Slakten får i år träffas i mindre familjegrupper. Kristina måste vara särskilt försiktig eftersom hon är i riskgrupp med anledning av sin ålder i kombination med sjukdomen kol.

Kristinas make Per var en mycket viktig

del av familjen innan han avled för tio år sedan efter en längre tids sjukdom. De sista tio åren var kämpiga, berättar Kristina. Paret hade hus i Sundbo men under en period bodde de i en lägenhet i stan i veckorna för att Kristina skulle kunna gå hem till Per på lunchrasten. På helgerna bodde de i huset i Sundbo.

Flyttade till en central lägenhet

När Per dog valde Kristina att bo kvar i huset, men för drygt ett år sedan flyttade hon in till stan. Hon köpte en sommarstuga i Sundbo så hon har fortfarande möjlighet att tillbringa mycket tid ute på landet. Kristina hittade en fin lägenhet på Dalavägen som hon är jättenöjd med. -Man ska flytta innan man blir för gammal och jag stortrivs i lägenheten. Den är ljus tack vare att den har flera stora fönster och en inglasad balkong. Bostadsrättsföreningen är bra och jag

har nära till stan. Jag kan inte ha det bättre! säger hon.

Kristina vill ha fint omkring sig och tycker om att vara hemma och pyssla och baka. Läser gör hon gärna när hon får en stund över – helst tidningen Privata affärer – och så handlar hon med aktier, vilket är lite tidskrävande. Just nu tycker hon att hon har lite för lite att göra på dagarna, eftersom många möten och aktiviteter har ställts in. Väninnorna och särbon träffar hon också mer sällan nu till följd av corona.

Aktiv i föreningslivet

Kristina är engagerad i flera föreningar. Hon sitter med i styrelsen för Röda korset och för pensionärsorganisationen SPF. Hon verkar även i Norra Västmanlands samordningsförbund, som är ett

samarbete mellan kommuner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

-Det är fortfarande spännande och det har också med människor att göra, förklarar hon.

Inför kyrkovalet hösten 2021 ställer Kristina upp på listan för PoSk (Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan).

-Jag tycker att församlingen är företagsam. De bygger idrottshall, har friskola och beroendebehandling. Kyrkan kan inte stanna upp utan måste vara med i sin tid, menar hon.

Medan hon ännu var butiksinnehavare medverkade hon många gånger i de modevisningar som församlingen ordnar varje år till förmån för Svenska kyrkans internationella hjälparbete.

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**

Boken om "Hyvelmannen" Hans Nylund

Hans Nylund tillsammans med hustrun Ingalill Sjödin-Nylund, som har skrivit boken. Även Ingalill är konstintresserad och har haft en butik i Fagersta som sålde studioglas designade och blåsta av skickliga glasblåsare.

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**

På beställning av prästen Li Lundberg har Hans Nylund gjort några bokstäver i trä, som Li har använt i sommartal till elever vid skolavslutningar i Västanfors kyrka. Här håller Li ett gult "H".

Hans Nylund är snickare och konstnär med en omfattande verktygssamling. Hans har under hela sitt liv älskat att arbetat med trä. Han har jobbat som slöjdlärare i Fagersta under många år och nu har hustrun Ingalill Sjödin-Nylund gett ut en bok om hans livsverk.

Då Hans har drabbats av alzheimers sjukdom ville hans fru Ingalill dokumentera verktygssamlingen och Hans egna alster i en bok. I slutet av boken skriver Ingalill: "...Att dokumentera Hans' livsverk, både som snickare, svarvare, verktygssamlare och konstnär känns viktigt för mig. Min förhoppning är att många kommer att uppskatta både texten och bilderna."

Den 16 oktober släpptes boken "Hyvelmannen" på ett boksläpp på Fagersta Västanfors hembygdsgård. Ingalill har skrivit texterna och vissa av bilderna har fotograferats av professionella fotografer. Böckerna säljs till museum, bibliotek och privatpersoner. Boktiteln är vald utifrån en händelse som inträffade efter en utställning som Hans deltagit i. En samlare skickade ett brev som var adresserat till "Hyvelmannen" i Fagersta och därför fick boken det namnet.

Sveriges största privata samling

Med sina 2000 objekt är verktygssamlingen troligen Sveriges största privata samling av snickeriverktyg, berättar Ingalill, och den innehåller verktyg från fem sekler. Den äldsta hyveln är från 1600-talet. De minsta hyvlarna är gjorda av mässing och användes till fiolbyggen. Bland de större hyvlarna finns bland annat en rubank och en "oxhyvel" för två personer från 1789. I samlingen finns även borrar, sågar och snideriverktyg. De flesta verktygen har Hans hittat på skrotbilsmarknader och andra har han köpt på utställningsmässor.

Delar av verktygssamlingen har funnits med på flera utställningar genom åren. Det började med att Hans

fick en förfrågan från Galleri Astley i Uttersberg år 2000, och efter det har han medverkat vid utställningar på Skogsmuseet Silvanum i Gävle, Bengtsgården i Långshyttan, Faktori-museet i Eskilstuna och Dalarnas museum. Hans medverkade även vid en utställning i Paris 1978 med svarvade saker.

Började snickra redan som liten

Hans är född 1934. Redan som femåring började han att snickra tillsammans med sin äldre bror. När han var 11 år tillverkade han en egen svarv av cykelhjul och bysmeden hjälpte till att göra en axel. Av smeden fick Hans två daterade dymlingsborrar och en borrarväng. Verktygen var från 1700- och 1800-talen, och i och med det väcktes intresset för att samla på gamla verktyg.

Hans skickades till Realskolan i Hedemora, men han ville gå på Bachmanska slöjdskolan för att bli snickargesäll. Efter att medvetet ha misslyckats på alla prov i realskolan fick han till slut börja på slöjdskolan, som låg i samma kvarter. På Västerviks möbelsnickarskola gjorde han sitt gesällprov 1954. Han gjorde lumpen och utbildade sig sedan, på sin mors inrådan, till slöjdlärare för att få en trygg inkomst. Han jobbade på olika skolor i Södra Dalarna innan han på 50-talet fick fast tjänst på skolorna i Fagersta. Där arbetade han fram till pensioneringen.

Arbetade både dagar och kvällar

Passionen för trä har funnits med i alla år. Även på kvällarna efter arbetsdagens slut har Hans tillbringat mycket tid i snickarverkstaden i källaren. Jag ser det framför mig när Ingallil berättar, hur han lite rufsigt i håret kommer upp från källartrappan och borstar av sig sågspån från tröjan. Hemma i villan är det fullt med prydadssaker och möbler i trä. Många av sakerna är det Hans som har gjort. Här finns allt från snidade trähästar till svarvade fruktfat. En bordslampa, träskulpturer, ett

golvur... Dalaskåpet i rokokostil är oerhört vackert och mycket välgjort. Det är det skåp som Hans gjorde som gesällprov för att bli godkänd möbelsnickare. 900 arbetstimmar ägnade han åt att tillverka skåpet i rokokostil som är gjort i amerikansk och europeisk valnöt, och prytt med stiliserade blommor av intarsia (bitar av olika färgade träslag), som liknar kurbitsmålning.

Många trä saker finns i hemmet

Ingallil hjälper Hans att berätta om de olika träfigurerna som han har gjort. En vacker slät skål är svarvad ur en björkvril och polerad med linolja så att ytan blivit alldeles blank och slät. Under en period gjorde han konstverk i form av olika maskiner, och en del av dem finns kvar hemma i huset. Hans och Ingallil har under årens lopp sålt trä saker på mässor och marknader, bland annat på julmarknaden i Färna under 15 års tid. Några serier med handsnidade trähästar sålde bra på olika utställningsmässor. Hästarna, som Hans kallade "rumpdalingar" kom till när paret tillbringade tid i Ingallils sommarstuga vid Barken. Där hade Hans ingen svarv så han började tälja. Några hästar valde han att måla, men de flesta gjorde han av rötat trä, mest björk, vilket ger figurerna unika naturliga mönster. En serie gjorde han av svartek och då blev hästarna helt svarta genom hela kroppen.

Har fått material till skänks

Material till sina alster har Hans mestadels hämtat direkt i naturen, till exempel furu (tall), masurbjörk och björkvril (en utväxt på träd), som ger vackra naturliga mönster. Ibland har han köpt virke av speciella träslag, men ofta har grannar och bekanta frågat om han velat ta reda på trä från nedsågade äppelträd och päronträd i deras trädgårdar.

-Hans har gjort så många fantastiska saker under sin livstid, säger Ingallil med värme i rösten och kramar om Hans, samtidigt som hon ser sig om i vardagsrummet och tittar på alla fina trä saker som finns där.

Några av hyvlarna finns uppsatta på väggen i källartrappan.

Golvuret "Ångermanlandsbrud" står i hallen hemma hos Hans och Ingallil.

Högt i tak i kyrkans musikliv

Från Bach till Bon Jovi i en salig blandning är Lenas melodi

Säg ”Lena Martinsson” och det syns ett leende i ansiktet hos många. Varför då? undrar kanske någon. Jo, för om det är någon person i Fagersta som man förknippar med musik så är det Lena Martinsson, och musik berör oss alla på ett eller annat sätt, oftast med glädje.

Musiken kom tidigt in i hennes liv. På släktgården i Hedemora stod farmors gamla tramporgel i ett av uthusen och på den brukade Lena spela när de var där på besök. Även Lenas mamma var musikalisk och spelade piano. Pappa gillade också musik men lyssnade mest. När Lena var sex år tänkte hennes föräldrar att det vore skoj för henne att börja spela för någon pianolärare.

I Fagersta fanns det några som gav privata pianolektioner och när mamma skulle ringa någon av dem valde hon i bokstavsordning så det blev bokstaven B först. Gunne Billgren, en annan känd musikprofil i Fagersta som sjöng i kyrkokören ända upp i 85-årsåldern. Att Lena fick spela för henne var nog lyckat.

Ny kantor satte fart på musiken

1964 kom en ny kantor, Greta Lundkvist till Fagersta och nu blev det verkligen fart på sång och musik inom kyrkan. Hon startade många körer och tog sig också an ungdomar och undervisade dem i sång, piano och orgelspel. Många av dem som hon undervisade har sen gått vidare i livet som musiker och organister. Lena är en av dem.

Under gymnasietiden studerade Lena, förutom de vanliga skolämnena, även kyrkomusik så bra att hon avlade organist- och kantorsexamen på sommaren mellan årskurs 2 och 3. Detta ledde i sin tur till att hon när hon gått ut gymnasiet fick en tjänst inom Västanfors församling. Till en början var det bara 19 veckotimmar

men det utökades senare. Med tiden vidareutbildade hon sig. När hon senare sökte till Musikhögskolan ingick det att behärska två instrument och då såg hon till att lära sig spela cello. Idag är det piano, flygel och kyrkorgel som hon bemästrar till fullo och här ligger nog pianot henne närmast om hjärtat. När Lena hittar noter till en gammal dalakoral och sätter sig och spelar är det så vackert så det nästan gör ont. Att spela piano är en sak, att spela så vackert som Lena gör är något helt annat.

Om du inte blivit kyrkomusiker, vad tror du att du blivit då? frågar jag. Lena är tyst ganska länge, ruskar lite på huvudet och säger: -Det är nog bara musik som har gällt i hela mitt liv men det skulle möjligen ha varit travexpert då, säger hon skämtsamt och fnissar lite.

Det är ju en illa dold hemlighet att Lena gillar att spela på travhästar, gärna V75, och det är ju också ett spel.

Högt i tak i gudstjänstlivet

Att Lena trivs med sitt jobb och varit kvar här i församlingen hela tiden förklarar hon har berott på flera saker. Det viktigaste säger hon, har varit att i Västanfors har det alltid varit högt i tak inom gudstjänstlivet och inte minst inom musiken. Idag är väl Rock & Pop det som de flesta tänker på. Själv brukar jag skryta om det fenomenet när jag träffar folk; i koret står 50–60 sångare och sjunger, var och en efter sin förmåga. I bänkarna är det ofta fullsatt. Här

kan man prata om ”win-win”. Föregångare till Rock & Pop är de musikmässor som gjordes under många år med musik av bl a Simon & Garfunkel, U2 och Ted Gärdestad. Vid den sistnämnda var Teds bror Kenneth i kyrkan och uttryckte efteråt sin beundran över mässan.

Tidigare ledde Lena kyrkokören i Västervåla men när Västervåla och Västanfors blev en församling slogs körerna ihop. Precis som Lena har verkat länge inom vår församling är det också många körsångare som sjungit länge i körerna, undertecknad inräknad. Varje sommar inleder också Kyrkokören konsertserien ”Musik i sommarkväll”, en tradition sen 33 år tillbaka.

Kräver mycket förberedelser

En del tänker kanske att det inte kan vara så mycket jobb att spela på nån begravning eller dop någon gång ibland, men Lena berättar att det är bara en liten del av det hon gör. Väldigt mycket är förberedelser. Det ska letas fram noter, skrivas arrangemang, öva på det där svåra musikstycket i ess-moll som någon önskat till en begravning och som hon inte spelat på tjugo år. Sen är det allt administrativt arbete som ska göras och som inte alltid är det roligaste men som ändå måste göras. Att sortera och hålla ordning på alla noter är tidskrävande och det känns ibland som att tiden inte räcker till, säger hon. Jag frågar om det är något annat som inte heller är det allra roligaste.

Repetition med Kyrkokören och Rock- & popkören inför en adventskonsert. Foto: Staffan Riddersporre

Motettkören 1973, t v körledaren Greta Lundkvist, som var organist i församlingen 1964–75. Lena Martinsson syns vid den röda pilen. Foto: Privat

-Det skulle väl vara en och annan psalm som man har spelat hur många gånger som helst, men självklart vill man ju höra vissa psalmer vid till exempel en begravning. "Härlig är jorden" är en psalm som ofta önskas och spelas men den tröttnar jag aldrig på. Dels är melodin så vacker, och så är texten väldigt fin, säger Lena.

Agendorna till några av de gudstjänster och konserter som Lena och hennes körer har medverkat vid genom åren.

Förebilder inom musiken

Jag frågar också Lena om det finns någon eller några personer som hon beundrar. Även nu funderar hon några sekunder men sen säger hon:

-Paul McCartney, Benny Andersson och Elton John. Elton John såg jag i Scandinavium förra året och jag har alltid gillat honom.

Till sist undrar jag om hon kan stämma ett piano också men här ruskar hon bestämt på huvudet.

-Det är för svårt och känsligt, det är så lätt att man missar lite och sen ska man kompensera och sen kan det bli pannkaka av det hela. Jag nöjer mig med att spela på det.

Om Lena är nöjd med att få spela så är det inget emot vad vi som får lyssna på hennes pianospel är.

Staffan Riddersporre

Foto: Staffan Riddersporre

Kyrkomusiker Lena Martinsson övar på det svåra pianostycket hemma vid flygeln.

Gud är helt nära

De har kommit i drivor de där reklambladen från allehanda affärskedjor. Jag har bläddrat lite förstrött i dem och översköljts av tomtar och julgardiner, skinkor och korv med mera. Det är liksom ingen hejd på hur mycket man tycks behöva för att det ska bli jul.

I de här tiderna så behöver vi kanske mer än någonsin göra skillnad på vardag och helg. Vi kan inte göra som vanligt och kanske är de vanliga släktträffarna inställda och därmed en del av de vanliga traditionerna som man har skaffat sig under åren. Traditionerna som gör att det blir jul. Därför vill man att vi ska köpa fler tomtar och mer "julistämning". Men är det verkligen så det fungerar och är det verkligen det som julen handlar om? Det är som ni förstår en retorisk fråga. Jag vill givetvis svara nej på frågan men det är inte heller riktigt sant. Julen är "både och".

Julens händelse som vi firar varje år handlar förstås om Jesus födelse. Man tror inte att man ska behöva påminna om detta, men i de reklamblad som jag översvämmats av så får man verkligen leta för att hitta något som kanske lite avlägset kan handla om Jesus. Möjligen kan man hitta ett änglaspel och

*"Karl-Bertils ömma moder
fick något religiöst i blicken
för den här sagan utspelar sig
på den tiden då julen firades
till minne av Kristi födelse."*

en stjärna att sätta i fönstret. Men mer än så får inte plats och en krubba med figurer som illustrerar Jesus födelse det hittar man inte i dagens reklam.

Nog är det märkligt att en av årets största högtider har gömt undan själva huvudpersonen, själva budskapet, själva innehållet och betydelsen. Ibland hör man att utländska besökare, som kommer till vårt land under adventstiden, är förvånade över att vi är så religiösa. Det sitter ju en stjärna eller ljusstake i vartenda fönster. Ett tydligt tecken för de flesta på att det är ett kristet hem, och att man väntar på Herrens ankomst. Men för svenskar i allmänhet så handlar det mest om en tradition. En mysfaktor. Så är det förstås också, men det handlar om något mycket mer.

Julen som vi firar till minne av Kristi födelse handlar om något mycket större än stjärnor i fönstren, tomtar och julskinka. Julen handlar om hur Gud blir människa och söker relation med oss.

När Jesus föds i ett enkelt stall i Bethlehem för 2 000 år sedan så tar något sin början som har fortsatt varje dag sedan dess. Gud låter sig födas in i världen, in i vår verklighet. Gud går i våra skor och lever våra liv.

Det här är inte bara en händelse för länge sedan och en berättelse om ett litet barn. En gullig liten historia som man inte behöver fästa någon uppmärksamhet vid. Nej det här är något som vi har firat och uppmärksammat i 2 000 år. Tomtar och julstjärnor är ett senare påfund. Det handlar förstås mest om att affärskedjorna som

*«Kanske är den trasiga
julkrubban en bild av
det huvudlösa julfirande
som vi håller på med.»*

skickar ut de där reklambladen vill sälja sina produkter. Men tro mig, den typen av tradition kommer näppeligen att hålla under nästkommande hundra år. Det kommer att uppträffa nya saker och för att kunna sälja ännu mer så ligger till och med tomten risigt till vad gäller traditionsbygge. Traditioner kommer att försvinna och ersättas med andra.

Men det faktum att Gud vill finnas i våra liv och söka relation med oss kommer *inte* att urvattnas. Det är ett budskap som står pall även för en sekulariserad värld där man får leta med ljus och lykta efter kristna budskap.

Man kan ibland få för sig att det var mycket bättre förr men det tror inte jag. Jag tror att vi alltid har kämpat med julens budskap för det är faktiskt ganska svårt att förstå. I

en värld där vi inte kan se Gud eller Guds inverkan på ett tydligt sätt är det svårt att förstå att han är helt nära. I en värld och i ett samhälle där Gud görs obetydlig och där berättelsen om Jesu födelse inte ens får plats i reklambladen är det kanske svårare än någonsin. Men det har alltid varit svårt. Jag tror nämligen att man till stor del har placerat Gud någon annan stans. "Långt bortom rymder vida" eller i alla fall inte i vår omedelbara närhet. Därför måste vi fira jul varje år för att påminnas om att det är helt annorlunda.

Att göra lite annorlunda, att plocka fram adventstjärnor, ljusstakar och så småningom också julsakerna, det är att göra skillnad på vardag och helg. Det är att göra annorlunda. Hemma i mitt köksfönster står en liten krubba från Assisi i Italien

och man kan väl påstå att den är en aning annorlunda. Varje år tappar nämligen Josef huvudet. Ofta för att katten knuffar ner den lilla krubban från fönsterbrädan. Varje gång går lagningen sönder och Josefs huvud får istället vila i Marias knä, helt nära den nyfödde Jesus. Kanske är det en bild av det huvudlösa julfirande som vi håller på med. Men den kan också vara en bild av att Gud fångar upp oss när vi går sönder och för oss nära sig.

Gud är inte långt borta utan helt nära. Det är vad julen egentligen handlar om. En välsignad jul önskar jag er!

**Text och foto: Lars Frisk
(snart prästvigd)**

För alla flickors rätt till ett värdigt liv

Det finns många traditioner som skadar människor, exempelvis sedvänjan att gifta bort unga flickor och att svärfamiljen har rätt att straffa och fostra henne. För att bryta traditioner är det viktigt att människor får ny kunskap och nya förebilder. Gruppen "Kvinnor mot våld mot kvinnor" som Act Svenska kyrkan stödjer i staden Bhubaneswar i Indien, är ett exempel på hur starka förebilder kan förändra sina samhällen inifrån.

I pjäsen som utspelas framför mig sitter hon på knä, kvinnan i den rosa sarin. Ovanför henne står två andra kvinnor. De skriker hårda ord till henne, knuffar och slår henne så fort hon försöker resa sig upp. Pjäsen handlar om hur svärföräldrar och andra släktingar försöker tvinga gravida kvinnor att göra abort om fostret som växer i magen är en flicka. Scenen spelas av kvinnor som alla är en del i WAVAW (Women Against Violence Against Women) i delstaten Orissa, Indien. De bildades 2009 med stöd av Act Svenska kyrkans partner LWSIT, Lutheran World Service India Trust, och består av 30 kvinnor från 30 slumområden i staden Bhubaneswar.

Bortgift som 16-åring

Joshna Nayak i den rosa sarin kommer från ett mycket fattigt område långt utanför staden. Hon flyttade, enligt tradition efter att hon gift sig, hem till sina svärföräldrar, sin man och alla hans syskon. De bor nu i ett av Bhubaneswars slumområden. I pjäsen spelar hon kvinnan som ska tvingas göra abort.

–Jag giftes bort när jag var 16 år, berättar Joshna. Jag känner igen mig i pjäsen vi spelar eftersom mina svärföräldrar har misshandlat mig mycket, mest genom att vara elaka mot mig och säga fruktansvärda saker. De fick mig att tappa allt mitt självförtroende.

Joshna fick gå i skolan till årskurs 7, sen var det giftermål, moderskap och att stanna i hemmet som hushållerska åt sina svärföräldrar som blev hennes liv. De avskydde henne eftersom hennes föräldrar inte haft råd med någon hemgift, en summa pengar som brudens föräldrar enligt tradition betalar till mannens familj för att de ska ta över förmyndarskapet över deras dotter.

Rätten att inte bli misshandlad

–Jag gick med i självhjälpsgruppen för kvinnor i mitt område som LWSIT hjälpt oss att organisera. Vi har fått lära oss att vi inte ska behöva bli slagna av våra män, eller svärföräldrar, eller av främlingar på gatan. Vi har rättigheter och vi kan förändra våra liv.

Nu är Joshna utvald av sin grupp till att vara deras representant i WAVAW. De träffas regelbundet i en möteslokal som Act Svenska kyrkan finansierat. Tillsammans har de en stark röst och nu kan de äntligen få gehör från polis och myndigheter när övergrepp inträffar, vilket var helt omöjligt för några år sedan.

– Vi är starka tillsammans och känner stolthet över det vi gör. Ser vi att någon far illa eller kommer någon till oss och ber om hjälp anmäler vi det till LWSIT och Kvinnorådgivningen hos polisen. Vi går också hem till paret och samtalar med mannen om det är han som slår. Vi har också rätt att utfärda böter i de fall då polisen inte agerar.

Goda förebilder leder vägen

När kvinnor anmäls försvunna, misshandlade eller våldtagna, läggs utredningen ofta ner eller påbörjas aldrig med argument att det saknas bevis eller att det rör sig om privata angelägenheter mellan en man och hans fru. Polisen saknar också resurser att handlägga alla fall av våld mot kvinnor eftersom de är så många. I ett land som Indien, där lagstiftningen gjort framsteg för jämställdheten men där implementeringen av lagen och människors värderingar i övriga samhället inte har hängtt med, ökar våldet. Särskilt i slummen.

Därför är det så viktigt, det arbete som WAVAW-kvinnorna gör tillsammans. Det handlar om att utbilda, om att rädda liv och om att ge flickor hopp och goda förebilder som står för styrka, kunskap och frihet.

–Jag har lärt mig så mycket. Mitt självförtroende har verkligen stärkts. Jag kan mina rättigheter, gruppen har bra kontakter om vi behöver hjälp och jag får dessutom lära andra det jag själv vet. Som jag sa så misshandlade mina svärföräldrar mig mycket förut. Det gör de inte längre, säger Joshna och ler med en skarp glimt i ögonen.

**Text: Sanna Bülow,
kommunikatör Act Svenska
kyrkan**

Joshna Nayak blev bortgift som 16-åring. Foto: Magnus Aronson/IKON

Bilden nedan: Kvinnor i WAVAW-rörelsen (Women Against Violence Against Women) i Indien gör ett viktigt arbete för flickors och kinnors rättigheter.

Var med i kampen för alla flickors rätt till ett värdigt liv. Swisha din gåva till julinsamlingen: 900 1223!

Bryt en tradition!

Julinsamlingen 2020

Det är hög tid att bryta skadliga traditioner. Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstympning och andra övergrepp. Vi lever alla under samma himmel och har samma rättigheter. Men beroende på var vi föds, eller vilket kön vi har, ser verkligheten olika ut.

Traditioner är viktiga för oss. Det blir extra tydligt under julen, vår största kristna högtid. Traditioner är invanda seder och bruk, språk och värderingar som förs vidare från generation till generation. Ofta skapar de en trygg ram runt våra liv, oavsett var i världen vi lever.

Vissa traditioner är skadliga

Men en del traditioner är skadliga. Tvångsäktenskap, könsstympning och andra övergrepp drabbar många flickor runtom i världen. Varje dag gifts fler än 30 000 flickor bort, en del inte äldre än 10 år. Var tredje flicka och kvinna utsätts för våld under sitt liv – bara för att de är flickor. Skadliga sedvänjor, strukturer och normer berövar flickor och kvinnor makten över sina liv. Det kan vi inte acceptera!

Som kyrka har vi särskilt ansvar

I många länder har människor större förtroende för religiösa ledare än för politiker och myndigheter. Därför är det avgörande att religiösa företrädare tar avstånd från exempelvis tvångsgifte, könsstympning och andra övergrepp. Act Svenska kyrkan har en unik möjlighet att samarbeta med andra religiösa aktörer och förändra förtryckande strukturer, oavsett om de finns inom kyrkan eller i övriga delar av samhället.

Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och tusentals frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan för mer rättvisa samhällen, där flickor och kvinnor kan göra sina egna val. Tillsammans kan vi bryta skadliga traditioner!

Fem rättigheter i fokus

Flickor utsätts för diskriminering och orättvisor, bara för att de är flickor. I flera delar av världen anses flickor mindre värda än pojkar. Miljontals flickor saknar egna identitetshandlingar, vilket innebär att de bland annat inte kan rösta eller öppna ett bankkonto. I många länder får de inte äga land eller arva egendom. Därmed hamnar de i beroendeställning och får svårt att påverka sin egen situation. Rätten att erkännas som person påverkar tillgången till alla övriga rättigheter.

Act Svenska kyrkan stödjer projekt över hela världen för att stärka flickors rätt till god hälsa, värdighet och makt över sitt eget liv. Dessa fem rättigheter är grunden i vårt arbete:

1. RÄTTEN TILL SIN KROPP

Tvångsgifte, könsstympning, sexuellt våld och våld inom familjen är exempel på övergrepp som flickor utsätts för. Flickors och kvinnors kroppar ses i många fall som mäns egendom och deras främsta värde kopplas till reproduktion. Tidiga graviditeter kan leda till svåra skador

eller till att flickor inte kan eller får gå i skolan. Vi arbetar för flickors och kvinnors rätt att bestämma över sina egna kroppar.

2. RÄTTEN TILL TRYGGHET OCH FÖRSÖRJNING

Flickor och kvinnors möjlighet att arva och äga mark och annan egendom påverkar deras möjlighet att försörja sig och ha inflytande på familjens ekonomi. De är ofta ansvariga för att ta hand om barn och utföra oavlönat hushållsarbete vilket ytterligare begränsar deras möjligheter att utbilda sig eller arbeta utanför hemmet. Vi arbetar för att stärka kvinnors tillgång till ekonomisk och social trygghet.

3. RÄTTEN TILL MAT

Allt fler människor i världen kan äta sig mätta. Men stora grupper får inte del av framstegen och fortfarande är var åttonde människa undernärmd. Oftast är denna människa en flicka eller kvinna. I vissa kulturer är det tradition att mammor och systrar åter sist efter det att män och bröder har ätit. Vi arbetar för allas rätt till mat.

4. RÄTTEN TILL HÄLSA OCH SJUKVÅRD

Flickor får sämre vård och omsorg än pojkar, trots att de löper högre risk att utsättas för sjukdomar på grund av undernäring, diskriminering och könsrelaterat våld. I många delar av världen får flickor inte tillgång till sexualupplysning och preventivmedel och kan inte skydda sig mot könssjukdomar och oönskade graviditeter. Mens är ofta tabubelagt och skamligt. Genom uppsökande hälsoarbete i utsatta områden kan fler flickor ges den hälsokunskap och vård de har rätt till.

5. RÄTTEN TILL UTBILDNING

Fattigdom och traditionella, kulturella och religiösa normer bidrar till att många familjer inte prioriterar skolgång för sina döttrar. Utbildning kan ge kunskap om rättigheter och ökar möjligheterna att kunna navigera i och påverka samhället. Vi arbetar för flickors rätt till utbildning för att de ska ha möjlighet till egen inkomst och ökad makt över sitt liv.

Julklappar som verkligen betyder något

Ge mod, hopp och medmänsklighet. Gåvor som verkligen betyder något. Besök Act Svenska kyrkans gåvoshop: gavoshop.svenskakyrkan.se

act
Svenska kyrkan

DET HÄR RÄCKER EN GÅVA TILL:

*** För 100 kronor** kan tre tonårsflickor i Indiens slumområden få ett hygienpaket med bindor, tvål och tvättmedel. Flickor som lever i fattigdom saknar ofta möjlighet att själva sköta sin hygien. Det hindrar dem från att gå i skolan, delta i aktiviteter och ta egna beslut kring sin kropp och sitt liv. I värsta fall kan en flicka tvingas ingå äktenskap eller sälja sin kropp, för att ha råd med exempelvis mensskydd. Hygienpaketet ger självständighet och kan skydda från tvångsäktenskap och andra övergrepp.

*** För 200 kronor** kan en flicka i Sydsudan delta i en tvådagarsutbildning där hon får lära sig om sina rättigheter och rätten till sin kropp.

*** För 250 kronor** kan 10 ungdomar i Tanzania få utbildning i frågor som rör sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Fler prisexempel och gåvor kopplade till särskilda insatser finns i Gåvoshopen.

Syskon firade 500 år

Sex syskon från Mortorp utanför Fagersta fyller tillsammans 500 år i år. Maritha Boberg, dotter till en av systrarna, ordnade med ett hemligt firande på Lindgården där de fick god mat och kaffe med födelsedagstårta.

Maritha kontaktade sina kusiner som tyckte att idén med firandet var bra, så hon bokade en födelsedagsmiddag på Lindgården en eftermiddag i höstas. Kusinerna hjälptes åt att skjutsa de överraskade jubilarerna och deras respektive till Lindgården.

-Det här är roligt och det är så god mat. Det känns bra att få träffa sina fina syskon och deras respektive, tycker äldsta brodern Ingmar, som är det enda av syskonen som inte har bott i trakten hela livet. Han gjorde en utflykt till Sollentuna där han bodde i 32 år, men flyttade tillbaka till Fagersta igen i samband med pensioneringen.

Alla syskon är födda i Västanfors Västervåla församling och bor i fagerstatrakten. Tre av dem bor kvar i Mortorp, (system Gun-Britt och mågen Åke i föräldrahemmet), en syster bor i Hedkärre, en av bröderna bor i Fagersta och en på Uggelbo. De är alla i 80-årsåldern och tillsammans fyller de 500 år detta år.

Syster Gunnel Boberg berättar om släkten, som alltid har hållit ihop och träffats ofta. Under flera års tid hade syskonen regelbundet uppvisning av gammeldans på Fagerstas äldreboenden. Även syskonbarnen bor kvar i området och deltar gärna i släktträffar. 2012 hade släkten ett gemensamt 100-årsfirande, eftersom det var 100 år sedan deras pappa kom till Mortorp. Pappan gick bort 1974 och sedan dess har syskonen träffats på Alla helgons dag varje år. Det här året blev lite annorlunda på grund av coronapandemin. Istället för att ses hemma hos någon så valde de att mötas en stund på kyrkogården i Västanfors för att besöka graven tillsammans.

Syskonen och deras respektive firade med fin födelsedagsmiddag på Lindgården.

Syskonen Ingmar 88, Egon 86, Bengt 84, Bertil 79, Gunnel Boberg 82 och Gun-Britt Rosén 81 på släktgården i Mortorp.

Rädda Barnen skänker böcker till förskolor

Rädda Barnen Norra Västmanland har gett boken "Covve och tvålen" som gåva till samtliga 70 förskoleavdelningar i kommunerna Skinnskatteberg, Fagersta och Norberg. Även församlingens friförskola Linden har fått boken.

-Vår erfarenhet från den stora skogsbranden 2014 är att vuxna tappar barnperspektivet vid större katastrofer. De har fullt upp med sin oro och barnens frågor och oro blir sekundär. Vår förhoppning är att vår bokgåva blir ett bra verktyg för samtal och övningar med barnen med anledning av pågående pandemi, menar Anita Lilja Stenholm som är ordförande för Rädda Barnen Norra Västmanland.

Så här skriver Rädda Barnen i ett brev till vuxna som kan läsa boken tillsammans med barn: "Pandemin har förändrat mycket för oss alla. För barnen innebär den kanske inställda kalas och upplevelser, videosamtal och uteblivna kramar från äldre släktingar, missade förskoledagar för minsta lilla snor och inte minst en himla massa handtvätt. Men varför? Hur förklarar man en pandemi för ett litet barn?"

Det lilla monstret Covve kan, på ett roligt och pedagogiskt vis, hjälpa de mindre barnen att tänka och samtala kring vår nya vardag och hur man minskar smitta. Boken är skriven i Skultuna, Västmanland, av Marlène Tamlin för och i samarbete med hennes 3,5-åriga dotter, under hemmakarantän våren 2020.

Rädda Barnen Norra Västmanland vill gärna att fler barn i länet ska få möjlighet att läsa boken och öka sin förståelse av sin omvärld och vardag, och skänker därför en bok till varje förskola i norra länet. Vi hoppas att den kommer till nytta och glädje!"

Sofia – vår nya vän i rutan

Vilken ruta talar jag om? TV-rutan förstås. Du har kanske sett henne ge tips på bra kroppsövningar i TV-programmet "Fråga doktorn"? Senare lanserades hennes träningstips genom TV-programmet "Gokväll". Här erbjöd Sofia Åhman tips på nya rörelsemoment varje vardagkväll från januari 2019. Hennes träningsförslag hade ofta roliga namn: vindrutetorkaren, båten, hästplankan, fjärils-situps, enarmsrodd, dead bug, tåhävningar...

Den 23 mars skapade SVT ett nytt program med träningsexperten som heter "Hemmagympa med Sofia". Varje morgon måndag-fredag kl 9.10 ger Sofia ett mycket genomtänkt träningspass på 20 min. I hemliknande miljö (vår och sommar utomhus) förmedlar hon sin entusiasm och kroppsglädje till alla oss som vill delta. Och hon når verkligen fram med sin livsglädje.

Sofia bjuder in alla att vara med utifrån de förutsättningar man har. Hon visar tydligt att det går lika bra att sitta på en stol och träna som att lägga sig ner på en matta. Jag tror att Sofia skapar ett speciellt möte med alla hon kommer hem till. Hon skapar ett tydligt och respektfullt möte med sin aktiva publik. Jag har svårt att se någon sitta i sin soffa och bara glo på Sofias tilltal och rörelseinbjudan. Antingen är man med eller slår man av TVn.

Fråga juristen

Sofia skapar ett möte med enkel hemmamiljö. En soffa, en stol, en matta och en klocka som är satt på 40 sekunder. Vattenflaskan finns med. Det blir intensiva, effektiva 20 minuter.

De flesta som gympar med Sofia gör det ensamma, fast vi vet att vi är många tillsammans med henne. För mig blir det som att vara med i en nyttig och trevlig gemenskap oavsett om jag tränar med Sofia i direktsändning eller via SVT Play. Och framförallt, min kropp mår bra av dessa allsidiga träningspass. Det blir inte tråkigt för hon vill förmedla välmående, hopp, att minska isolering och utsatthet. Även ensamheten minskar i mötet med Sofia Åhman. Hon tror på kroppens stora behov av att röra på sig på ett allsidigt sätt med glimten i ögat.

Om du inte har mött Sofia så bjuder jag in dig till ett möte genom denna text. Hon är värd ett försök, eller hur? Jag utmanar särskilt killarna för jag misstänker att det är flest kvinnor som är med på "Hemmagympa med Sofia". Även den manliga kroppen behöver allsidig rörelseträning. Och Sofia Åhman har mycket att ge er män, i form av en härlig kroppsresa på 20 min, kryddad med stor inspiration, livsglädje och hopp. Lycka till med era möten med Sofia, kvinna som man!

*Li Lundberg, präst
En något längre text har
tidigare varit publicerad i
Annonssbladet Börsen.*

Framtidsfullmakt och testamente

Det senaste året har för de allra flesta av oss varit olikt alla andra år. Vi på Kyrkans Juridiska Byrå har märkt att många vänder sig till oss med frågor om framtidsfullmakt och testamente. Att "ta tag" i sina funderingar och få klarhet i vilka juridiska dokument just du behöver, skapar ett lugn för många i en tid då oron för framtiden kan vara påtaglig.

Framtidsfullmakt

Att skriva en framtidsfullmakt ger dig möjlighet att på förhand utse någon som kan sköta dina personliga och ekonomiska angelägenheter om du senare i livet skulle drabbas av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande. Du väljer själv vem du vill ge förtroendet att fatta beslut åt dig. Det kan vara din partner, ett av dina barn eller någon annan du känner tillit till. I framtidsfullmakten kan du själv välja vilka befogenheter du vill att fullmaktshavaren ska få, dock med vissa i lagen angivna undantag.

Om du inte har skrivit en framtidsfullmakt och hamnar i en sådan situation att du själv inte kan ta hand om dina personliga och/eller ekonomiska angelägenheter så behöver det i många fall förordnas en god man genom överförmyndare och domstol.

Sammanfattningsvis innebär en framtidsfullmakt en möjlighet för dig att på förhand välja vem du vill ge förtroendet att fatta beslut åt dig om du själv inte kan det i framtiden. Det kan lösa bekymmer och skapa en känsla av lugn inför framtiden, oavsett vad som händer.

Ida Jäder
jurist

Testamente

Att upprätta ett testamente kan skapa en trygghet för dem du efterlämnar den dagen du är avliden. Om du har ett samboförhållande kan ni trygga varandra genom att i testamentet förordna att den efterlevande exempelvis ska arva en andel för att kunna bo kvar i ert gemensamma hem. För makar med särkullbarn (barn från tidigare förhållande) kan det innebära att man skriver in en arvsrätt makarna emellan, vilket inte finns om man inte har gemensamma barn. Ett testamente behöver dock inte innebära en förändring i arvsfördelningen, utan kan ge mottagaren av arvet ett skydd där arvet blir dennes enskilda egendom och därmed undantas från arvtagarens eventuella bodelning i framtiden.

Om du har frågor som du vill gå igenom och få svar på, är du välkommen att kontakta oss för att boka en tid. Vi hjälper dig att komma fram till vilka juridiska dokument du behöver för att du och dina närstående ska vara trygga. Vi har även möjlighet att genomföra möten digitalt om önskan finns.

Ida Jäder, jurist

*Kyrkans Juridiska Byrå
För tidsbokning kontakta sekreterare
Maria Ulestig Eriksson
tel 0223-434 76 (kl 8-12)*

Foto: Magnus Aronson

Ny rapport om församlingens verksamhet

Miriam Hollmer har på uppdrag av Västerås stift skrivit en rapport om Västanfors Västervåla församlings verksamhetsutveckling under de senaste 20 åren.

”Ständigt söka nya vägar att vara kyrka” - Nygammalt folkkyrkoideal i Västanfors Västervåla församling heter rapporten som blev klar i november.

I inledningen förklarar Miriam Hollmer bakgrunden till rapporten så här: ”I församlingsinstruktionen skriver församlingen att man valt det övergripande temat ”Förändringsarbete och folkkyrko-identitet.” I linje med detta ville man följa upp en studie av församlingen som gjordes för femton år sedan av Sven Thidevall (studien hette: *När kartan intestämmer. Svenska kyrkans församlingar ur ett samtidsperspektiv*) och se om och på vilket sätt församlingens identitet har påverkats av bolagsverksamheten.

Utgångspunkten var: vad ville man ha när man började förändringsarbetet, hur gjorde man och hur blev det? Vilken folkkyrka önskades och vilken folkkyrka blev det?”

I sin avslutning skriver Miriam Hollmer bland annat: ”... Mer än de flesta har Västanfors Västervåla

församling sökt nya vägar att vara kyrka idag. Det har gjort att de har kunnat expandera när de flesta andra församlingar måste krympa, men det har ofta fört dem på kollisionkurs med företrädare för kommun, kyrkopolitik och begravningsbyråbransch. För att orka bana så pass nya och ibland kontroversiella vägar framåt för en nygammal folkkyrka som söker nya intäkter krävs både tilltro till det egna uppdraget och företrädare med kompetens, uthållighet och skinn på näsan. Om de har gjort rätt eller inte beror snarast på hur man ser på folkkyrkans uppdrag, och där finns det i sin tur lika många tolkningar som av själva folkkyrkobegreppet.

Däremot är det uppenbart att det är bekymmersamt få föräldrar som låter döpa sina barn och få ungdomar som konfirmerar sig, något som också

starkt riskerar att minska medlemstalet ytterligare framöver...

...Västanfors Västervåla har utmaningar, men de har också större möjligheter än många andra - och detta har de bland annat på grund av den förändringsprocess de påbörjade för snart tjugo år sedan och som för många har varit kontroversiell. Man kan i alla fall konstatera, att de vägval som har gjorts har skett genom en samverkan mellan anställda och förtroendevalda i enlighet med den demokratiska process som ligger till grund för Lagen om Svenska kyrkan. Det kan vara en grund att utgå från vid eventuella fortsatta diskussioner kring Västanfors Västervålas nygamla folkkyrkoideal.”

Rapporten finns att ladda ned från församlingens hemsida

Ett axplock ur rapporten

- Antalet gudstjänstbesökare har ökat på tex musik-, by- och familjegudstjänster och andakter för äldre.
- Församlingen har färre dop och färre konfirmander än rikssnittet.
- Antalet anställda i koncernen har ökat från 40 till 112 från år 2000 när förändringsarbetet påbörjades.
- Verksamhet för vuxna medlemmar i regelbunden vuxenverksamhet har ökat kraftigt.
- Lindgårdsskolan tycks vara populär eftersom den behöver byggas ut på grund av platsbrist och håller, enligt Skolenkäten hög kvalitet.
- Den kyrkliga begravningsleden tycks vara starkare i Fagersta än genomsnittet, vilket kan ha påverkats av starten av Kyrkans Begravningsbyrå år 2005.
- Malingsbo/Tolvsbo rehabcenters verksamhet räknas som diakoni. Genom att erbjuda beroendebehandling med fokus på problemlösning och förändring är församlingen unik i Svenska kyrkan.
- Församlingens verksamhet finansieras till trettio procent av medlemsintäkter plus begravningsavgifter och sjuttio procent av näringsverksamhet.

Vår verksamhet i coronatider

Västanfors Västervåla församling anpassar de olika verksamheterna utifrån gällande regler med anledning av coronapandemin. Vi försöker ha den vanliga verksamheten igång så långt det är möjligt för vi tycker att det är viktigt att försöka hålla modet uppe och att erbjuda dem som är friska något meningsfullt att göra när så mycket annat stängs ned. Vi får mycket uppskattning från de som deltar, även om de inte är lika många som vanligt.

Vi fortsätter att förrätta dop, vigslar och begravningar. Kyrkan i vår bygd ska vara en trygghet för människor i en svår tid och därför vill vi finnas närvarande när människor behöver vårt stöd. Om du behöver någon att prata med så är du välkommen att ringa till oss tel 0223-434 00.

Hur det ser ut med gudstjänster under jul och nyår är i skrivande stund oklart. På församlingens hemsida www.svenskakyrkan.se/vastanfors finns uppgifter om aktuella gudstjänster och annan verksamhet.

Den 25 oktober invigdes församlingens nya sporthall Lindhallen på Kyrkvägen. Kyrkofullmäktiges ordförande Gun Bäck klippte bandet under trumpetfanfar. Invigningstalade gjorde bland andra kyrkoherde Henrik Rydberg, kyrkorådets ordförande Anders Linger, biskopen i Västerås Mikael Mogren och Fagerstas kommunalråd Marino Wallsten. Ett hundratal personer var med och bjöds på cider och smittar, mingel och musik och sedan rundvandring i de nya lokalerna.

Budget 2020

Kyrkorådet har fastställt verksamhetsplanen för 2021 och kyrkofullmäktige har fattat beslut om budgeten för 2021.

- Kyrkoavgiften fastställdes till 1,13 kr
- På kyrkoavgiften tillkommer 0,08 kr i stiftsavgift. Kyrkoavgiften är oförändrad jämfört med 2020.
- Kyrkoavgiften används för att driva verksamhet för barn, ungdomar, vuxna och äldre; till exempel körer, öppen förskola, konfirmationsundervisning, mötesplatser för dagliga, samtalsgrupper, gudstjänster, dop vigslar och begravningar.
- Till investeringsbudgeten avsätts 500 tkr

Snart dags för förskoleklass läsåret 2021-2022?

Informationsmöte om förskoleklass inför hösten 2021 onsdagen den 13 januari kl 18-18.45 på Lindgården. Mötet är för er som redan står i kö och för er som ännu inte bestämt.

Vi reserverar oss för rådande läge i samhället med anledning av coronapandemin. Ändringar meddelas på skolans hemsida www.lindgardsskolan.se

Nästa tidning

Vårens nummer av församlingstidningen Mitt i livet kommer ut veckan före påsk. Tidningen delas ut till alla hushåll i Västanfors Västervåla församling fyra gånger om året.

MITT i LIVET

Ansvarig utgivare: Henrik Rydberg, tel 0223-434 10.
Redaktör: Cecilia Kjellin Eriksson, tel 434 06. **Tryck:** PRIMA-tryck, Hallstahammar. **Omslagsfoto:** Magnus Aronson.
Redaktören svarar för osignerat material.

WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/VASTANFORS

Svenska kyrkan
VÄSTANFORS VÄSTERVÅLA

BRYT EN TRADITION

DET ÄR HÖG TID ATT BRYTA SKADLIGA TRADITIONER.

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstämpning och andra övergrepp.

Vi lever alla under samma himmel. Var med i kampen för alla flickors rätt till ett värdigt liv.

SK20173

SWISHA DIN GÅVA TILL 900 1223

svenskakyrkan.se/act